

212 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. ਐਕਸ ਆਈ ਵੀ (1)

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੋ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ — ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ , — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਅੱਖਰ ਪੇਟੈਂਟ 1959 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 175.

ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਵਾਰਡਵਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਖ ਚਾਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਪੱਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। .

ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 6 ਅਤੇ 8 ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਹੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਵਾਰਡ ਜਾਂ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਨਾ ਹੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮੁੱਖ ਚਾਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਚਾਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟ ਬੇਦਾਅਵਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦਿਖਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ

ਵੋਲ. X I V - (1) 3 ਭਾਰਤੀ ਐਲ ਏ ਡਬਲਿਊ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 213

ਇਹ ਰੋਲ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ. ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁੰਜੀ ਚਾਰਟ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਈ. ਡੀ. ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਟੈਂਟ. ਦੁਆ, ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1959, ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1959 ਦਾ 212 ਨੰ.

ਐਚ.ਐਲ. ਸਿੱਬਲ, ਐਨ. ਐਸ.ਛਾਛੀ ਅਤੇ ਐਚ.ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡੀ ਸੀ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ , ਐਮ ਆਰ ਨਾਲ . ਐਲ.ਡੀ. ਕੌਸ਼ਲ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.—ਅੱਖਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ: 175 ਤੋਂ 182 ਆਫ 1959, ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 26 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੋਟਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ।

29 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੋਰਿੰਡਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਜੋ ਕਿ 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1959, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤੱਥ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 5 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 26 ਫਰਵਰੀ 1959 ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਹੋਈ ਅਤੇ ਅੱਠ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਚੋਣ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 6 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"6. (ਏ) ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਬੀ) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੰਕਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਨਿਯਮ 8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ

"8. ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 10 ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਕਤ ਹਲਕਾ ਸੰਚਾਲਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮੋਰਿੰਡਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 1958 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਰੋਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 17 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਮੋਰਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਜਾਂ ਵਿਦਾਇਗੀ ਕਾਰਨ ਮਿਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਐਡੀਂਡਮ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੋਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੋਲਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਕੁੰਜੀ ਚਾਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਚਾਰਟ, ਜੋ 1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 212 ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਡੀ' ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 1959 ਦੀ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 175 ਆਈ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:---

“ਇਹ ਚਾਰਟ ਵੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ”

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਖਰਾਬ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਰਿੰਡਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਛੇ ਹਲਕਿਆਂ ਜਾਂ ਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੁਆ, ਜੇ., ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। con ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਹਰੇਕ ਵੋਟਰ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1958 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਹਨ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਅਤੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1958 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਵੋਟਰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8, ਸਿਰਫ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਹਲਕੇ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2(a) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਹਲਕੇ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਇੱਕ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਾਰਡ, ਜਿਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਹੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਵਾਰਡ ਜਾਂ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਿਪਟੀ

ਸੈਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮੁੱਖ ਚਾਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਚਾਰਟ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨੋਟ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਬੋਵ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਬੇਦਾਅਵਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ 1604, ਦਯਾ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਸਦਾ ਨੰਦ, ਮਕਾਨ ਨੰ: 1086-ਸੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁੰਜੀ-ਚਾਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਵਾਰਡ ਨੰ: 4 ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਨੰ: 1086-ਸੀ, ਵਾਰਡ ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਨੰਬਰ 4. ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ 3539, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਪੁੱਤਰ ਦਇਆ ਰਾਮ ਵਾਸੀ ਮਕਾਨ ਨੰ: 1086-ਸੀ ਵੀ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਚਾਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਵਾਰਡ ਨੰ: 3 ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਡਵਾਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕੀ-ਚਾਰਟ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਬੇਦਾਅਵਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਮੇਰ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਦਾਨੀ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅਜਮੇਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ- ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 7 ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 9 ਲਗਭਗ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਸਨ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਭਗਵਤੀ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਉੱਤੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪਈ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਧੂਰੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਸੇਠ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਭੰਗਾ ਦੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨੌਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣਾਂ, ਪਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ 32 ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਸਨ। ਨਿਯਮ 4 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ

“ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਸੂਚੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਸ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਾਰਡ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਨਿਯਮ 15 ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਰੋਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਨ੍ਹਈਆ ਸਿੰਘ, ਜੇ. (ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਸੀ. ਜੇ., ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ) ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਲਈ ਆਧਾਰ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰੋਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸੂਚੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ, ਮਹਾਦੇਓ ਨਾਥੂਜੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਸ਼ਨ ਲਘੂਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ

ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰਿੰਡਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁੰਜੀ-ਚਾਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਓਥੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਸਮੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਮੇਟੀ ਰੱਦ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਆ, ਜੇ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953. ਨਾਗ. 166

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ